

Giáo viên : Huỳnh Thị Thu

Tổ : Sử- Địa- KTPL

Ngày soạn: 27/11/2025- Tuần + Tiết : 13,14

CHỦ ĐỀ 3: QUÁ TRÌNH GIÀNH ĐỘC LẬP CỦA CÁC QUỐC GIA Ở ĐÔNG NAM Á

BÀI 5: QUÁ TRÌNH XÂM LƯỢC VÀ CAI TRỊ CỦA CHỦ NGHĨA THỰC DÂN Ở ĐÔNG NAM Á (T1)

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Sau bài học này, giúp HS:

1. Về kiến thức

- Trình bày được quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á (Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa).
- Trình bày được công cuộc cải cách ở Xiêm.
- Giải thích được vì sao Xiêm là nước duy nhất ở Đông Nam Á không trở thành thuộc địa của thực dân phương Tây.

2. Về năng lực

*** Năng lực chung:**

- Giải quyết được những nhiệm vụ học tập một cách độc lập, theo nhóm và thể hiện sự sáng tạo.
- Góp phần phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác qua hoạt động nhóm và trao đổi công việc với giáo viên.

*** Năng lực riêng:**

- Góp phần hình thành và phát triển năng lực tìm hiểu lịch sử nhận diện được các loại hình tư liệu lịch sử tư liệu viết, hình ảnh...), biết cách sưu tầm và khai thác tư liệu để tìm hiểu về quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa.
- Góp phần hình thành, phát triển năng lực nhận thức và tư duy lịch sử: hiểu rõ về quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa.
- Góp phần hình thành và phát triển năng lực vận dụng kiến thức, kỹ năng thông qua việc vận dụng kiến thức đã học giải thích một số vấn đề về quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa.

3. Về phẩm chất

- Bồi dưỡng các phẩm chất khách quan, trung thực, có ý thức tìm tòi, khám phá lịch sử.
- Cảm thông với nhân dân các dân tộc bị chủ nghĩa thực dân đô hộ
- Có thái độ phê phán, lên án chủ nghĩa thực dân.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên.

- KHBD soạn theo định hướng phát triển năng lực, phiếu học tập dành cho HS.
- Các kênh hình (phóng to).
- Những tư liệu bổ sung về các nước Châu Âu và Bắc Mỹ
- Máy tính, máy chiếu (nếu có).

2. Học sinh

- SGK
- Tranh ảnh, tư liệu sưu tầm liên quan đến bài học (nếu có) và dụng cụ học tập theo yêu cầu của GV.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1. KHỞI ĐỘNG

a) Mục tiêu: Giúp HS

- Kết nối kiến thức từ cuộc sống vào nội dung bài học. Giúp khơi gợi tính tò mò của HS, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

b) Nội dung:

GV: Giao nhiệm vụ cho HS

HS quan sát hình ảnh, hoạt động cá nhân để trả lời câu hỏi của GV

c) Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d) Tổ chức thực hiện:

B1: Chuyển giao nhiệm vụ (GV)

GV đưa ra câu hỏi, HS suy nghĩ trả lời

? Nhìn vào hình lá cờ, trang phục, truyền thống đoán tên quốc gia

B2: Thực hiện nhiệm vụ

GV: Hướng dẫn HS quan sát, phân tích hình ảnh và trả lời câu hỏi.

HS: Quan sát, phân tích hình ảnh và trả lời.

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

GV: Yêu cầu HS trả lời câu hỏi.

HS: Báo cáo câu trả lời

- HS còn lại theo dõi, nhận xét (nếu cần).

Dự kiến sản phẩm

B4: Kết luận, nhận định (GV)

- Nhận xét câu trả lời của HS, chốt kiến thức, chuyển dẫn vào hoạt động hình thành kiến thức mới.

- Viết tên bài, nêu mục tiêu chung của bài và dẫn vào HĐ tiếp theo.

Hình bên là ảnh chụp vua Ra-ma V của Vương quốc Xiêm cùng một số hoàng tử đang du học tại Anh năm 1907 với tư cách là công dân của một quốc gia độc lập. Hoạt động du học của họ là một phần trong những chính sách cải cách của chính quyền Xiêm. Trong khi cùng thời điểm đó, các nước Đông Nam Á đã trở thành thuộc địa của thực dân phương Tây.

Hình 1. Vua Ra-ma V (hàng một, thứ hai từ trái qua) cùng một số hoàng tử đang du học tại Anh (1907)

Vậy quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á diễn ra như thế nào? Công cuộc cải cách ở Xiêm được tiến hành ra sao và vì sao Xiêm là nước duy nhất ở Đông Nam Á giữ được độc lập. Bài học này sẽ giúp các em hiểu rõ về nội dung trên.

HOẠT ĐỘNG 2. HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1. Quá trình xâm lược và cai trị của thực dân phương Tây ở Đông Nam Á

a. Mục tiêu: - Trình bày được quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á (Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa).

b. Nội dung: HS quan sát máy chiếu, sử dụng SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.

c. Sản phẩm: HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức

d. Tổ chức thực hiện

Hoạt động dạy – học		Dự kiến sản phẩm	
B1: Chuyển giao nhiệm vụ (GV)		1. Quá trình xâm lược và cai trị của thực dân phương Tây ở Đông Nam Á	
Nhiệm vụ 1: Đông Nam Á hải đảo		a. Đông Nam Á hải đảo	
? Liệt kê các lý do dẫn đến quá trình xâm nhập của tư bản phương Tây vào các nước Đông Nam Á		Quốc gia	Quá trình xâm lược
? Sự kiện nào mở đầu quá trình xâm nhập của tư bản phương Tây vào các nước Đông Nam Á?		Phi-lip-pin	Từ thế kỉ XVI, Tây Ban Nha bắt đầu quá trình xâm lược và tổ chức bộ máy cai trị. Năm 1898, Mỹ thay thế Tây Ban Nha cai trị Phi-lip-pin.
GV yêu cầu HS thảo luận cặp đôi và hoàn thành bảng sau		In-nô-nê-xi-a	Từ thế kỉ XVII, Hà Lan bắt đầu xâm lược các tiểu quốc Hồi giáo. Đến đầu thế kỉ XIX, phần lớn quần đảo In-đô-nê-xi-a nằm dưới ách đô hộ
Quốc gia	Quá trình xâm lược		
Phi-lip-pin			
In-nô-nê-xi-a			
Ma-lai-xi-a			
Xin-ga-po			
Nhiệm vụ 2: Đông Nam Á lục địa			
GV yêu cầu HS thảo luận nhóm hoàn thành phiếu học tập sau			
Quốc gia	Quá trình xâm lược		
Mi-an-ma			
Việt Nam			

Cam-pu-chia	
Lào	

B2: Thực hiện nhiệm vụ
GV hướng dẫn HS trả lời
HS: Quan sát ngữ liệu trong SGK để trả lời câu hỏi.
Nhiệm vụ 1: Đông Nam Á hải đảo
GV cung cấp hình ảnh tư liệu

Thực dân Tây Ban Nha áp đặt hệ thống hành chính mới với trung tâm là Ma-ni-la, cùng với đó là sự mở rộng của Thiên Chúa giáo và nền văn hoá, giáo dục chịu ảnh hưởng của Tây Ban Nha.

Magellan là người châu Âu đặt chân lên Philippin và đã chết trong Trận chiến Mactan.

Trận chiến vịnh Manila. Năm 1898, Mỹ thay thế Tây Ban Nha cai trị Phi-lip-pin.

Quân Mỹ đã đàn áp đẫm máu các cuộc đấu tranh vì độc lập của người dân Phi-lip-pin, khiến hàng trăm nghìn người thiệt mạng.

Từ thế kỉ XVII, Hà Lan bắt đầu xâm lược các tiểu quốc Hồi giáo. Đến đầu thế kỉ XIX, phần lớn quần đảo In-đô-nê-xi-a nằm dưới ách đô hộ của thực dân Hà Lan.

Chính phủ Hà Lan trực tiếp cai trị In-đô-nê-xi-a và tiến hành công cuộc khai thác thuộc địa quy mô lớn với trung tâm chính trị đặt tại Ba-ta-vi-a (nay là Gia-các-ta). Chính quyền thực dân đã thi hành chế độ thuế khóa và áp bức nặng nề đối với người dân thuộc địa.

Từ cuối thế kỉ XVIII đến đầu thế kỉ XIX, đưa tới sự thành lập Mã Lai thuộc Anh.

Hoạt động khai thác kinh tế thuộc địa được đẩy mạnh, đặc biệt là khai thác thiếc và đồn điền cao su. Để phục vụ cho quá trình khai thác thuộc địa, thực dân Anh đã đưa nhiều lao động từ Trung Quốc và Ấn Độ đến làm việc tại đây.

Nhiệm vụ 2: Đông Nam Á lục địa

	của thực dân Hà Lan.
Ma-lai-xi-a	Quá trình thực dân Anh xâm lược các tiểu quốc Hồi giáo như Pê-rắc, Kê-đa, Kê-lan-tan, Pê-nang, đã diễn ra trong giai đoạn từ cuối thế kỉ XVIII đến đầu thế kỉ XIX, đưa tới sự thành lập Mã Lai thuộc Anh.
Xin-ga-po	Năm 1819, thực dân Anh kí hiệp ước với các thủ lĩnh Hồi giáo địa phương để thiết lập cảng Xin-ga-po. Đến năm 1824, toàn bộ Xin-ga-po trở thành thuộc địa của Anh.

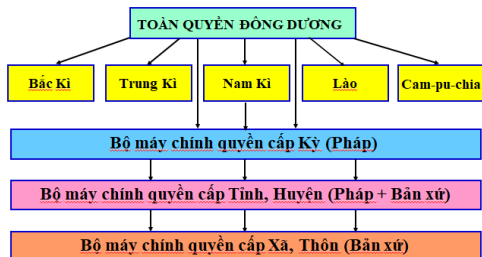
b. Đông Nam Á lục địa

Quốc gia	Quá trình xâm lược
Mi-an-ma	Thực dân Anh tiến hành ba cuộc xâm lược vào các năm 1824 – 1826, 1852, 1885 và biến Mi-an-ma thành thuộc địa.
Việt Nam	Lấy cớ bảo vệ giáo sĩ và giáo dân Công giáo, ngày 1-9-1858, liên quân Pháp – Tây Ban Nha nổ súng tấn công Đà Nẵng, mở đầu quá trình xâm lược Việt Nam.
Cam-pu-chia	Nhân tình hình chính trị trong triều đình Phnôm Pênh rối ren, năm 1863, thực dân Pháp ép chính quyền Cam-pu-chia kí hiệp ước công nhận sự bảo hộ của Pháp đối với Cam-pu-chia.

Tại đây, thực dân Anh tổ chức hệ thống cai trị trực tiếp, đồng thời tước đoạt các vùng lúa gạo, rừng gỗ tẻch và các mỏ đá quý của Mi-an-ma.

SƠ ĐỒ BỘ MÁY THỐNG TRỊ CỦA PHÁP Ở ĐÔNG DƯƠNG

B3: Báo cáo kết quả hoạt động.

GV yêu cầu HS trả lời.

HS trả lời câu hỏi của GV.

B4: Kết luận, nhận định (GV)

GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh.

HOẠT ĐỘNG 3. LUYỆN TẬP

a) **Mục tiêu:** Vận dụng kiến thức của bài học vào việc làm bài tập cụ thể.

b) **Nội dung:** HS suy nghĩ cá nhân trả lời câu hỏi của GV

c) **Sản phẩm:** Câu trả lời đúng của HS

d) **Tổ chức thực hiện**

B1: Chuyển giao nhiệm vụ:

Bài tập 1: Nối cột

Hà Lan	a. Miến Điện, Mã Lai
Pháp	b. Đông-ti-mo

Lào

Năm 1893, Xiêm buộc phải kí hiệp ước thừa nhận nền bảo hộ của Pháp ở Lào, biến vương quốc này thành xứ bảo hộ của Pháp nằm trong Liên bang Đông Dương.

Anh	c. In-nô-nê-xi-a
Tây Ban Nha	d. Việt Nam, Lào, Căm-pu-chia
Bồ Đào Nha	e. Phi-lip-pin

Bài tập 2: Trò chơi ô chữ

? Đất nước được gọi với các tên “Quốc gia nghìn đảo”

? Đông Ti-mo là thuộc địa của nước nào?

? Nước có nhiều thuộc địa nhất ở Đông Nam Á

? Tên phong trào chống pháp tiêu biểu ở Việt nam cuối thế kỉ XX

? Indônêxia là thuộc địa của nước này

? Đây là nước lớn nhất ở Đông Dương.

? Đây là nước ra đời muộn nhất ở Đông Nam Á

? Học thuyết của ông bắt đầu được truyền bá ở Indônêxia từ 1905.

? Khu vực em vừa học trong bài

B2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS xác định yêu cầu của GV

- GV hướng dẫn cho HS trả lời câu hỏi

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi.

- HS trình bày, theo dõi, nhận xét, đánh giá và bổ sung cho bài của bạn (nếu cần).

Dự kiến sản phẩm

1. Indonexia
2. Bồ Đào nha
3. Anh
4. Cần Vương
5. Tây Ban Nha
6. Việt Nam
7. Đông ti mo
8. Mác

Đông Nam Á

B4: Kết luận, nhận định: GV nhận xét bài làm của HS.

HOẠT ĐỘNG 4. VẬN DỤNG

a) Mục tiêu: củng cố và mở rộng kiến thức nội dung của bài học cho HS

b) Nội dung: GV giao nhiệm vụ, HS thực hiện nhiệm vụ.

c) Sản phẩm: Bài làm của HS.

d) Tổ chức thực hiện

B1: Chuyển giao nhiệm vụ: (GV giao bài tập)

Bài tập: Đặt trong bối cảnh khu vực Đông Nam Á ở thế kỉ XIX, em sẽ có những đề xuất gì để đưa Việt Nam thoát khỏi nguy cơ xâm lược của thực dân phương Tây?

B2: Thực hiện nhiệm vụ

- GV hướng dẫn các em tìm hiểu yêu cầu của đề.

- HS đọc và xác định yêu cầu của bài tập.

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV hướng dẫn các em cách nộp sản phẩm cho GV sau khi hoàn thành.

- HS làm bài tập ra giấy và nộp lại cho GV theo hướng dẫn.

B4: Kết luận, nhận định (GV)

- Nhận xét ý thức làm bài của HS, nhắc nhở những HS không nộp bài hoặc nộp bài không đúng qui định (nếu có).

- Dẫn dò HS những nội dung cần học ở nhà và chuẩn bị cho bài học sau.

BÀI 5: QUÁ TRÌNH XÂM LƯỢC VÀ CAI TRỊ CỦA CHỦ NGHĨA THỰC DÂN Ở ĐÔNG NAM Á (T2)

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

Sau bài học này, giúp HS:

1. Về kiến thức

- Trình bày được quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á (Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa).
- Trình bày được công cuộc cải cách ở Xiêm.
- Giải thích được vì sao Xiêm là nước duy nhất ở Đông Nam Á không trở thành thuộc địa của thực dân phương Tây.

2. Về năng lực

*** Năng lực chung:**

- Giải quyết được những nhiệm vụ học tập một cách độc lập, theo nhóm và thể hiện sự sáng tạo.
- Góp phần phát triển năng lực giao tiếp và hợp tác qua hoạt động nhóm và trao đổi công việc với giáo viên.

*** Năng lực riêng:**

- Góp phần hình thành và phát triển năng lực tìm hiểu lịch sử nhận diện được các loại hình tư liệu lịch sử tư liệu viết, hình ảnh...), biết cách sưu tầm và khai thác tư liệu để tìm hiểu về quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa.
- Góp phần hình thành, phát triển năng lực nhận thức và tư duy lịch sử: hiểu rõ về quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa.
- Góp phần hình thành và phát triển năng lực vận dụng kiến thức, kỹ năng thông qua việc vận dụng kiến thức đã học giải thích một số vấn đề về quá trình các nước thực dân phương Tây xâm lược và thiết lập nền thống trị ở Đông Nam Á hải đảo và Đông Nam Á lục địa.

3. Về phẩm chất

- Bồi dưỡng các phẩm chất khách quan, trung thực, có ý thức tìm tòi, khám phá lịch sử.
- Cảm thông với nhân dân các dân tộc bị chủ nghĩa thực dân đô hộ
- Có thái độ phê phán, lên án chủ nghĩa thực dân.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên.

- KHBD soạn theo định hướng phát triển năng lực, phiếu học tập dành cho HS.
- Các kênh hình (phóng to).
- Những tư liệu bổ sung về các nước Châu Âu và Bắc Mỹ
- Máy tính, máy chiếu (nếu có).

2. Học sinh

- SGK
- Tranh ảnh, tư liệu sưu tầm liên quan đến bài học (nếu có) và dụng cụ học tập theo yêu cầu của GV.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HOẠT ĐỘNG 1. KHỞI ĐỘNG

a) Mục tiêu: Giúp HS

- Kết nối kiến thức từ cuộc sống vào nội dung bài học. Giúp khơi gợi tính tò mò của HS, tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

b) Nội dung:**GV:** Giao nhiệm vụ cho HS**HS** quan sát hình ảnh, hoạt động cá nhân để trả lời câu hỏi của GV**c) Sản phẩm:** HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức**d) Tổ chức thực hiện:****B1: Chuyển giao nhiệm vụ (GV)**

GV đưa ra câu hỏi, HS suy nghĩ trả lời

? Em hãy kể tên 5 món ăn có nguồn gốc từ Thái Lan mà em biết hoặc từng thưởng thức

B2: Thực hiện nhiệm vụ**GV:** Hướng dẫn HS quan sát, phân tích hình ảnh và trả lời câu hỏi.**HS:** Quan sát, phân tích hình ảnh và trả lời.**B3: Báo cáo kết quả hoạt động****GV:** Yêu cầu HS trả lời câu hỏi.**HS:** Báo cáo câu trả lời

- HS còn lại theo dõi, nhận xét (nếu cần).

Dự kiến sản phẩm**B4: Kết luận, nhận định (GV)**

- Nhận xét câu trả lời của HS, chốt kiến thức, chuyển dẫn vào hoạt động hình thành kiến thức mới.

- Viết tên bài, nêu mục tiêu chung của bài và dẫn vào HĐ tiếp theo.

HOẠT ĐỘNG 2. HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI**2. Công cuộc cải cách ở Xiêm****a. Mục tiêu:** - Trình bày được công cuộc cải cách ở Xiêm.**b. Nội dung:** HS quan sát máy chiếu, sử dụng SGK để tìm hiểu nội dung kiến thức theo yêu cầu của GV.**c. Sản phẩm:** HS hoàn thành tìm hiểu kiến thức**d. Tổ chức thực hiện**

Hoạt động dạy – học		Dự kiến sản phẩm												
B1: Chuyển giao nhiệm vụ (GV) Nhiệm vụ 1: Bối cảnh, nội dung của cuộc cải cách ở Xiêm GV yêu cầu HS đọc thông tin SGK thảo luận cặp đôi và trả lời câu hỏi ? Trình bày bối cảnh diễn ra cuộc cải cách ở Xiêm? ? Hoàn thành bảng sau về nội dung của cuộc cải cách ở Xiêm?		2. Công cuộc cải cách ở Xiêm a. Bối cảnh, nội dung của cuộc cải cách ở Xiêm - Từ giữa thế kỉ XIX, thực dân Anh và Pháp mở rộng xâm lược ở Đông Nam Á lục địa, Xiêm trở thành đối tượng bị nhòm ngó. Xiêm trở thành vùng đệm giữa hai thế lực thực dân. - Trước mối đe dọa của chủ nghĩa thực dân và nhu cầu phát triển đất nước, vua Ra-ma IV và Ra-ma V đã tiến hành công cuộc cải cách theo hướng hiện đại hoá nhằm bảo vệ nền độc lập. b. Ý nghĩa - Công cuộc cải cách đưa nền kinh tế Xiêm phát triển theo con đường tư bản chủ nghĩa với												
	<table><tr><th></th><th>Nội dung</th></tr><tr><td>Chính trị - quân sự</td><td></td></tr><tr><td>Kinh tế</td><td></td></tr><tr><td>Xã hội</td><td></td></tr><tr><td>Văn hóa</td><td></td></tr><tr><td>Ngoại giao</td><td></td></tr></table>			Nội dung	Chính trị - quân sự		Kinh tế		Xã hội		Văn hóa		Ngoại giao	
	Nội dung													
Chính trị - quân sự														
Kinh tế														
Xã hội														
Văn hóa														
Ngoại giao														
? Vì sao Xiêm là nước duy nhất ở khu vực Đông Nam Á không trở thành thuộc địa của thực dân phương Tây														
Nhiệm vụ 2: Cá nhân ? Tìm ra điểm giống nhau giữa cải cách Minh Trị ở Nhật Bản và Xiêm?														
? Vì sao Xiêm là nước duy nhất ở khu vực Đông Nam Á														

không trở thành thuộc địa của thực dân phương Tây
? Nêu ý nghĩa của cuộc cải cách ở Xiêm

B2: Thực hiện nhiệm vụ

GV hướng dẫn HS trả lời

HS: Quan sát ngữ liệu trong SGK để trả lời câu hỏi.

- GV hướng dẫn HS khai thác thông tin về bối cảnh diễn ra công cuộc cải cách ở Xiêm: Vào giữa thế kỉ XIX, Vương quốc Xiêm đứng trước sự đe dọa xâm nhập của thực dân phương Tây. Khác với các nước Đông Nam Á khác, từ năm 1851, vua Mong-kut (Ra-ma IV) đã tiến hành cải cách, chủ trương mở cửa buôn bán với nước ngoài. Đặc biệt, từ năm 1859, dưới thời vua Chu-la-long-kon (Ra-ma V trị vì từ năm 1868 đến 1910), Xiêm tiến hành hàng loạt cải cách quan trọng về kinh tế, xã hội hành chính giáo dục, ngoại giao....

GV cung cấp thông tin

Ra-ma V

Chu-la-long-kon (1853-1970) là con trai đường của vua không kết Ông có học vấn uyên bác. Ngày 1 – 50 – 1868, ông lên nối ngôi cha. Trong thời gian 4 năm đầu, ông đi qua các thuộc địa phương Tây như Xin-ga-po, Ấn Độ, Gia-va để tìm hiểu về chính trị, hành chính, lối sống và chính sách thực dân phương Tây. Ông là vua Xiêm đầu tiên viếng thăm châu Âu. Trong thời gian đi thăm các nước, ông đã học được nhiều chính sách cải cách để hiện đại hóa đất nước. Từ đó, ông đã giữ được độc lập cho đất nước trong khi phần lớn các nước Đông Nam Á đều trở thành thuộc địa của thực dân phương Tây.

- GV hướng dẫn HS quan sát hình ảnh, khai thác nội dung sơ đồ về một số biện pháp chính trong công cuộc cải cách ở Xiêm: về kinh tế (phát triển sản xuất trong nông nghiệp công nghiệp...); về hành chính (cải cách hành chính theo mô hình phương Tây); về giáo dục (khảo sát nền giáo dục châu Âu, công bố Chương trình giáo dục theo hướng phương Tây....); về ngoại giao (công du châu Âu nhằm xoá bỏ các hiệp ước bất bình đẳng; kí kết các hiệp ước để bảo vệ nền độc lập...)

- GV có thể tham khảo thêm đoạn trích tư liệu sau đây: "Với việc mở cửa nền kinh tế từ nửa sau thế kỉ XIX, Băng Cốc đã trở thành trung tâm buôn bán của khu vực. Về nông nghiệp năm 1871, khi bắt đầu xoá bỏ chế độ nô lệ, Chính phủ Xiêm đã áp dụng biện pháp miễn trừ thuế nông nghiệp và giảm tỉ lệ thuế nông nghiệp, tạo điều kiện cho việc khai khẩn đất mới và ban hành những quy định quản lí ruộng đất hiện đại vào đầu thế kỉ XX. Về công nghiệp Chính phủ thực hiện chính sách khuyến khích đầu tư vào các ngành công nghiệp, đường sắt,... "Từ năm 1892, vua Ra-ma V tiến hành cải cách hành chính theo mô hình phương Tây, công tác giáo dục được nhà vua đặc biệt chú trọng. Năm 1898, nhà vua cho công bố

nhiều thành tựu quan trọng về sản xuất nông nghiệp, công nghiệp, thương mại.

- Phản ánh tinh thần độc lập, tự chủ của người Thái, khả năng ngoại giao khéo léo, sự linh hoạt trong nhận thức và vận dụng các yếu tố thời đại phục vụ cho lợi ích quốc gia.

- Cuộc cải cách giúp Xiêm thoát khỏi nguy cơ trở thành một nước thuộc địa, giữ vững chủ quyền đất nước.

Chương trình giáo dục đầu tiên ở Xiêm sau khi đi khảo sát nền giáo dục ở châu Âu.

GV cung cấp thông tin

Về cải cách hành chính, Nhà vua đã từng bước hoàn thiện bộ máy chính quyền cũ của đất nước, lúc đầu thiết lập tổ chức chính quyền ở cấp Sở, sau nâng lên cấp Bộ và quan đứng đầu mỗi Bộ là được gọi là "Senabordi" hoặc Bộ trưởng. Lúc bấy giờ có mười Bộ:

Bộ Nội vụ.

Bộ trưởng Quốc phòng.

Bộ Thủ đô Bangkok.

Bộ ngoại giao.

Bộ Tài chính.

Bộ Hoàng Gia Giữ.

Bộ Nông nghiệp.

Bộ Tư pháp.

Bộ Công chính.

Bộ Giáo dục.

- Về ý nghĩa công cuộc cải cách ở Xiêm GV hướng dẫn HS nhận thức được một số điều như: cải cách ở Xiêm đặc biệt dưới thời vua Chu – la-long-kon với những chính sách quan trọng về kinh tế đã góp phần giải phóng lao động thúc đẩy sản xuất phát triển, mở cửa cho hàng hóa xuất khẩu. Việc thi hành hàng loạt các biện pháp cải cách hành chính luật pháp, quân đội giáo dục theo kiểu phương Tây đã của đất nước phát triển nhanh chóng theo hướng tư bản chủ nghĩa. Từ những thành tựu của công cuộc cải cách, chính phủ Xiêm thực hiện chính sách ngoại giao mềm dẻo nhằm giữ vững nền độc lập và chủ quyền đất nước, ứng phó hiệu quả trước làn sóng xâm lược của thực dân phương Tây ở Đông Nam Á.

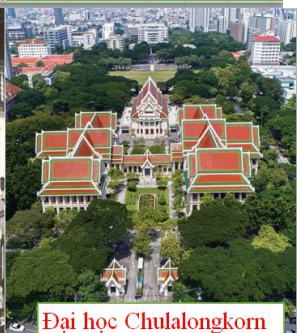
GV cung cấp tư liệu hình ảnh

Sau cải cách của vua Rama V, Xiêm từ một nước quân chủ chuyên chế trở thành một nước quân chủ lập hiến. Dưới đây nhà nước vẫn là vua, giúp việc có hội đồng nhà nước (nghị viện). Bộ máy hành pháp của triều đình được thay bằng Hội đồng chính phủ gồm 12 bộ trưởng.

Nông dân Thái Lan

Đại học Chulalongkorn

Vua Chulalongkorn trong Đại công du châu Âu lần thứ hai vào năm 1907.

Vua Chulalongkorn tại Cung điện Alexander trong chuyến thăm Nga năm 1897

B3: Báo cáo kết quả hoạt động.

GV yêu cầu HS trả lời.

HS trả lời câu hỏi của GV.

Sản phẩm dự kiến

	Nội dung
Chính trị - quân sự	- Xây dựng mô hình nhà nước thống nhất và tập trung theo hướng hiện đại. Chính phủ được tổ chức thành các bộ có quyền lực ngang nhau - Tổ chức lại hệ thống chính quyền từ trung ương đến địa phương, quyền lực của giới quý tộc địa phương từng bước bị xoá bỏ. - Giải tán hội đồng quý tộc, xây dựng hệ thống luật pháp hiện đại với sự cố vấn của các quan chức phương Tây.
Kinh tế	Sử dụng các cố vấn người nước ngoài nhằm phát triển công nghiệp, giao thông vận tải, thương mại,...
Xã hội	Xoá bỏ chế độ lao dịch và quan hệ nô lệ, ban hành Luật việc làm quy định tất cả người lao động phải được trả lương.
Văn hóa	Thành lập các trường đại học theo mô hình

	phương Tây, cải cách giáo dục, cử sinh viên sang các nước Âu – Mỹ du học.	
Ngoại giao	Từng bước xoá bỏ các hiệp ước bất bình đẳng đã kí với các cường quốc phương Tây, xây dựng quan hệ ngoại giao với nhiều quốc gia trên thế giới.	
B4: Kết luận, nhận định (GV) GV bổ sung phần phân tích nhận xét, đánh giá, kết quả thực hiện nhiệm vụ học tập của học sinh. Chính xác hóa các kiến thức đã hình thành cho học sinh		

HOẠT ĐỘNG 3. LUYỆN TẬP

a) Mục tiêu: Vận dụng kiến thức của bài học vào việc làm bài tập cụ thể.

b) Nội dung: HS suy nghĩ cá nhân trả lời câu hỏi của GV

c) Sản phẩm: Câu trả lời đúng của HS

d) Tổ chức thực hiện

B1: Chuyển giao nhiệm vụ:

GV đưa ra câu hỏi trắc nghiệm khách quan

Câu 1: Sau cải cách của vua Rama V, thể chế chính trị ở Xiêm đã có sự biến đổi như thế nào?

- A. Quân chủ lập hiến
- B. Quân chủ chuyên chế
- C. Cộng hòa đại nghị
- D. Cộng hòa tổng thống

Câu 2: Xiêm là nước duy nhất ở Đông Nam Á không bị các nước đế quốc biến thành thuộc địa vì

- A. Thực hiện chính sách ngoại giao mềm dẻo
- B. Thực hiện chính sách dựa vào các nước lớn
- C. Tiến hành cải cách để phát triển nguồn lực đất nước, thực hiện chính sách ngoại giao mềm dẻo
- D. Chấp nhận kí kết các hiệp ước bất bình đẳng với các đế quốc Anh, Pháp

Câu 3: Ý nghĩa quan trọng từ những cải cách của vua Rama V đối với lịch sử Xiêm là

- A. Mở đường cho chủ nghĩa tư bản phát triển ở Xiêm
- B. Đưa Xiêm thoát ra khỏi tình trạng khủng hoảng
- C. Cho thấy sự đúng đắn của con đường cải cách đối với các nước châu
- D. Xiêm vẫn giữ được nền độc lập tương đối về chính trị

Câu 4: Triều đại tạo nên bộ mặt mới, phát triển nước Xiêm theo hướng tư bản chủ nghĩa là

- A. Rama IV
- B. Rama V
- C. Rama VI
- D. Rama VII

B2: Thực hiện nhiệm vụ

- HS xác định yêu cầu của GV
- GV hướng dẫn cho HS trả lời câu hỏi

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi.
- HS trình bày, theo dõi, nhận xét, đánh giá và bổ sung cho bài của bạn (nếu cần).

Dự kiến sản phẩm

Câu hỏi	1	2	3	4
---------	---	---	---	---

Đáp án	A	C	D	B
---------------	----------	----------	----------	----------

B4: Kết luận, nhận định: GV nhận xét bài làm của HS.

HOẠT ĐỘNG 4. VẬN DỤNG

a) Mục tiêu: Củng cố và mở rộng kiến thức nội dung của bài học cho HS

b) Nội dung: GV giao nhiệm vụ, HS thực hiện nhiệm vụ.

c) Sản phẩm: Bài làm của HS.

d) Tổ chức thực hiện

B1: Chuyển giao nhiệm vụ: (GV giao bài tập)

Bài tập: Hãy lí giải vì sao trong cùng bối cảnh. Vương quốc Xiêm đã thực hiện thành công cải cách, trong khi cải cách ở Việt Nam lại không thành công.

B2: Thực hiện nhiệm vụ

- GV hướng dẫn các em tìm hiểu yêu cầu của đề.
- HS đọc và xác định yêu cầu của bài tập.

B3: Báo cáo kết quả hoạt động

- GV hướng dẫn các em cách nộp sản phẩm cho GV sau khi hoàn thành.
- HS làm bài tập ra giấy và nộp lại cho GV theo hướng dẫn.

B4: Kết luận, nhận định (GV)

- Nhận xét ý thức làm bài của HS, nhắc nhở những HS không nộp bài hoặc nộp bài không đúng qui định (nếu có).
- Dặn dò HS những nội dung cần học ở nhà và chuẩn bị cho bài học sau.